

Kommunstyrelsen

Inriktning 2024 för Eskilstuna kommunkoncern med preliminär investeringsbudget för Eskilstuna kommun 2024–2028

Förslag till beslut

Förslag till kommunstyrelsen för egen del

1. Kommunledningskontoret får i uppdrag att utreda frågan om gemensam överförmyndarverksamhet med anledning av de allvarliga brister som Länsstyrelsen Stockholm och kommunrevisionen påvisat inom Eskilstuna och Strängnäs gemensamma överförmyndarverksamhet. I utredningen ska olika alternativ prövas och analyseras utifrån fördelar och risker. Följande alternativ ska utredas:
 - Fortsatt gemensam verksamhet med Strängnäs kommun.
 - Överförmyndarverksamhet i egen regi i Eskilstuna kommun.
 - Gemensam överförmyndarnämnd med annan närliggande kommun.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Inriktning 2024 för Eskilstuna kommunkoncern antas enligt Socialdemokraternas och Moderaternas förslag.
2. Mandatperiodsprojekten i form av Mötesplatser med Jobbcentrum, Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete och Digitalisering avslutas år 2023, därefter fortsätter arbetet tills vidare med finansiering på nivån: Mötesplatser med Jobbcentrum 20,3 miljoner kronor, Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete 28,7 miljoner kronor, inkluderat 5 miljoner kronor till lovstöd och Digitalisering 10 miljoner kronor.
3. För att fullgöra satsningar och stoppa de aviserade neddragningarna inom idrott och föreningsliv för barn och unga avsätts 2 miljoner kronor år 2024 för att utökas till 4 miljoner kronor år 2025.
4. Eskilstuna kommuns preliminära investeringsbudget för anläggningar, lokaler och exploateringsverksamhet om 1 078 miljoner kronor år 2024

och 4 962 miljoner kronor för åren 2024–2028, antas enligt Socialdemokraternas och Moderaternas förslag.

Sammanfattning

Den styrande majoriteten väljer att lägga fram en inriktning för det fortsatta arbetet med årsplanen med anledning av de osäkerheter som råder kring den samhällsekonomiska utvecklingen. Merparten av arbetet med Årsplan 2024 kommer därmed att förskjutas mot hösten. Inriktning 2024 riktar sig till alla nämnder och bolag och tar sin utgångspunkt i förslag till Strategisk inriktning 2024–2027 och de fyraåriga strategiska målen.

För pågående mandatperiodsprojekt som avser: Mötesplatser med Jobbcentrum, Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete samt Digitalisering föreslås fortsatt finansiering för att skapa stabila och långsiktiga försättningar i det fortsatta arbetet. Arbetet i projektform avslutas år 2023 för att övergå i ordinarie drift från och med år 2024 med en fortsatt finansiering enligt nivån: Mötesplatser med Jobbcentrum 20,3 miljoner kronor, Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete 28,7 miljoner kronor, inkluderat 5 miljoner kronor till lovstöd, Digitalisering 10 miljoner kronor.

För att fullgöra satsningar och stoppa de aviserade neddragningarna inom idrott och föreningsliv för barn och unga avsätts 2 miljoner kronor år 2024 för att utökas till 4 miljoner kronor år 2025.

Med anledning av de allvarliga brister som Länsstyrelsen Stockholm och kommunrevisionen påvisar inom Eskilstuna och Strängnäs gemensamma överförmyndarverksamhet, varav flertalet är återkommande brister över lång tid, anser kommunstyrelsen att frågan om gemensam överförmyndarverksamhet ska utredas särskilt.

Förslag till Eskilstuna kommuns investeringsbudget för anläggningar, lokaler och exploateringsverksamhet är preliminär och uppgår till 1 078 miljoner kronor år 2024. Totalt för åren 2024–2028 uppgår investeringsbudgeten till 4 962 miljoner kronor. Den höga investeringsnivån beror på ett stort behov av verksamhetslokaler dels på grund av den demografiska utvecklingen, dels för att en stor del av lokalbeståndet börjar bli ålderstiget och behöver ersättas eller renoveras.

Ärendebeskrivning

Den styrande majoriteten väljer att lägga fram en inriktning för år 2024 och förslag till preliminär investeringsbudget för åren 2024–2028 med anledning av de osäkerheter som råder kring den samhällsekonomiska utvecklingen. Detta innebär att merparten av arbetet med Årsplan 2024 kommer att förskjutas mot hösten och årsplanen kommer att behandlas i kommunfullmäktige i november.

Inriktning 2024

Inriktningen för år 2024 tar sin utgångspunkt i förslag till Strategisk inriktning 2024–2027 och de fyraåriga strategiska målen och riktar sig till alla nämnder och bolag.

Ett tryggt och socialt hållbart Eskilstuna

I samarbete med Polisen, myndigheter, företag och grannkommuner bygga upp och stärka vår samordning och samlade förmåga mot välfärdsbrott och systemhotande brottslighet. Hela kommunkoncernen ska aktivt stödja polisen med insatser för att stoppa våldet, förhindra nyrekrytering till gängmiljö samt i alla sammanhang visa nolltolerans mot narkotika, där en viktig utgångspunkt är den nya lokala samverkansöverenskommelsen med polisen. På detta sätt tas ett gemensamt ansvar för att fortsätta stärka och ta nästa steg i det långsiktiga trygghetsarbetet. Det omfattar bland annat vidareutveckling av Trygga barn och Trygga unga med fokus på att komplettera arbetet i lägre åldrar och åtgärdande insatser. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck är fortsatt prioriterat. Närmiljöer och mötesplatser fortsätter utvecklas i socialt utsatta stadsdelar, mötesplatserna ska präglas av ett tydligt verksamhetsinnehåll och ökad närvaro av olika aktörer och aktiviteter. Utveckling sker tillsammans med invånarna utifrån deras behov. Inriktningen är även att genomföra fördjupad medborgardialog i ytterligare en stadsdel.

God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv

För att säkerställa och skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever ska en ny resursfördelningsmodell införas i alla skolformer. Arbetet med att höja kunskapsresultaten ska fortsätta med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas. För att öka närvaron i alla skolformer behöver arbetet systematiskt genom tidiga insatser, samarbete och individanpassning. Säkra tryggheten i och runt skolor genom uppföljning och vidareutveckling av säkerhetsarbetet på alla förskolor, grund- och gymnasieskolor. För att öka tryggheten ett stort fokus på normer och värden med särskilt arbete mot machokultur för att motverka insocialisering i våldskriminalitet och risken för att flickor utsätts för sexuella trakasserier och våld av pojkar.

Tryggt och självständigt liv

Fortsätta utveckla tidiga och förebyggande insatser för barn och unga i behov av stöd och vård. Vidareutveckla den personcentrerade och patientsäkra vården och omsorgen. Tillsammans med samarbetspartners utveckla flexibla, förebyggande och hälsofrämjande tjänster som stödjer invånaren att bibehålla sin hälsa och självständighet samt öka kunskapen om framtidens vård och omsorg hos medarbetare, samarbetspartners och invånare.

Företagstillväxt och fler i jobb

Eskilstuna ska bli Sveriges bästa kommun för små och medelstora företag (SME-företag). Handlingsplanen för SME-företag ska genomföras med initialt fokus på att stärka kommunkoncernens kunskap om företagande. Det ska vara enkelt i kontakterna med kommunen när företag startar, etablerar sig och växer. I samband med beslut ska påverkan på näringslivet tydliggöras. Företagen ska kunna få tag i den kompetens de behöver. Kommunen kliver fram i arbetet med att stötta arbetsgivare med inflyttande kompetens och möjliggöra utbildningar utifrån efterfrågan på arbetsmarknaden för arbetslösa men även för personer som redan har ett arbete. Insatser med fokus på ungdomar och unga arbetslösa ska prioriteras för att nå ambitionen att ungdomsarbetslösheten ska understiga rikssnittet.

Ökad attraktionskraft

Attraktiviteten ska stärkas genom utvecklat samarbete med näringsliv, fastighetsägare och föreningsliv. Fokus ligger på centrumutveckling och utveckling av Å-rummet med miljöer, handel, evenemang, nöjen, offentlig konst och andra bestående besöksanledningar. Att smycka staden inför olika högtider och evenemang ska utvecklas till en naturlig del liksom att på olika sätt synliggöra Eskilstunas utveckling. Det ska även finnas ett brett utbud av aktiviteter för barn och unga i stadsdelarna. Attraktionskraften behöver även stärkas för att få fler att vilja bosätta sig i och pendla till Eskilstuna för att studera eller arbeta. För att det ska vara enkelt att bo, leva och arbeta i Eskilstuna behöver det skapas förutsättningar för täta avgångar med Mälartågen, i alla riktningar. Planeringen och byggnationen ska fortsätta utifrån marknadens efterfrågan, där villor och radhus är prioriterade.

Klimatsmart

Fortsätta genomförande av klimatprogram där samverkan med lokala företag och organisationer är grunden. Det blir viktigt att synliggöra stegen fram till år 2027. Utifrån fem identifierade fokusområden genomförs kunskapsförhöjande insatser för att stärka lokala företag i deras steg i klimatarbetet och profilering samt för att underlätta för invånarna i Eskilstuna att göra klimatsmarta val i vardagen. Näringslivsområdet Gunnarskäl utvecklas i dialog och samverkan med näringslivet för att kunna svara upp mot behoven från företag med starka klimatkrav. Inom kommunkoncernen ska omställningen för minskad klimatpåverkan fortsätta med målet att bli klimatpositiv 2045.

Stärkt beredskap

Eskilstuna kommuns beredskap för att hantera större och mindre kriser ska stärkas ytterligare. Genom att säkerställa att det finns uppdaterade risk- och sårbarhetsanalyser läggs grunden för kontinuitetsplaner för samhällsviktig verksamhet. Att förebygga, hantera kriser och stärka beredskapsförmågan klarar kommunen inte på egen hand och därför behöver externa partners i civilsamhället identifieras och samorganisering påbörjas.

Ökad utvecklingstakt

Eskilstuna kommun står inför en rad utmaningar framöver. Därför är det viktigt att verksamheterna kontinuerligt utvecklas och anpassas till förändrade förutsättningar och förväntningar. För att lyckas är ett aktivt arbete med att stärka förbättringskulturen avgörande för att i ett nästa steg öka förändringstakten. En viktig del i utvecklingsarbetet är att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. En framgångsfaktor är att det finns ett samordnat stöd för verksamheterna i digitaliseringsarbetet samt tydliga strategier för automatisering, Internet of Things, AI och hantering av data. Medvetna prioriteringar av utvecklingsinitiativ kommer krävas.

Attraktiv arbetsgivare

De demografiska förändringarna ställer nya krav på kommunens verksamheter. Arbetet med kompetensförsörjning ska prioriteras högt så att Eskilstuna kommun är en attraktiv arbetsplats att söka sig till, må bra på, stanna och utvecklas inom. Det är viktigt att chefernas förutsättningar att kunna fokusera på sitt kärnuppdrag fortsätter stärkas. Det bidrar även till goda förutsättningar för medarbetares kompetensutveckling, engagemang och vilja att utveckla verksamheten. Den höga sjukfrånvaron i framför allt kvinnodominerade verksamheter ska åtgärdas med särskilda satsningar för att få mer jämställda arbetsvillkor. Insatserna följs upp och utvärderas tillsammans med Mälardalens universitet och Fyra Mälarstäder (4M).

Stabil ekonomi

Säkerställa en god ekonomisk hushållning genom ansvarsfulla prioriteringar utifrån kvalitetssäkrade prognoser. En genomlysning av lokalförsörjningen ska genomföras i syfte att säkerställa ett långsiktigt hållbart och effektivt lokalutnyttjande där verksamheten förses med ändamålsenliga lokaler.

Fortsatt finansiering inom pågående mandatperiodsprojekt

I årsplan 2020 beslutades att kommunkoncernen skulle satsa totalt 220 miljoner kronor i ett antal utpekade mandatperiodsprojekt. För att dessa pågående mandatperiodsprojekt som avslutas 2023 ska få rätt förutsättningar och kunna fortsätta med arbetet som har byggts upp är det viktigt att verksamheterna så tidigt som möjligt säkras finansiering framöver. Därför föreslås fortsatt finansiering beslutas redan nu. Den fortsatta inriktningen tydliggörs under hösten utifrån utvärderingar och fortsatt planeringsarbete. Fördelning av medel per nämnd hanteras i årsplan 2024.

Mötesplatser med Jobbcentrum

Mötesplatser med Jobbcentrum är ett av områdena där syftet är att genom samverkan i kommunen och med andra aktörer i stadsdelarna bidra till minskat utanförskap, ökad trygghet och att få fler människor i arbete. Kommunens verksamhet i lokalerna ökar även den offentliga närvaron i stadsdelarna. Den övergripande målsättningen med projektet är att på lång sikt samordna och utveckla arbetet i stadsdelarna med målet att; öka anställningsbarhet och sysselsättning, fokusera på tidiga insatser och stärka skolans kompensatoriska uppdrag, samt att bidra till en mer sammanhållen stad och höjd livskvalitet i prioriterade stadsdelar.

En extern utvärdering talar starkt för att Mötesplats som koncept bör bli permanent i Årby och Fröslunda. Det konstateras att arbetssätten fångar upp många av de framgångsfaktorer som identifierats för att lyckas med sociala investeringar.

Från Jobbcentrums sida så har vägledare arbetat både med anvisade klienter från ekonomiskt bistånd samt det som kallas för medborgarservice, alltså där besökare på eget initiativ besöker någon av verksamheterna på Mötesplatsen i Årby eller Fröslunda och får stöd och hjälp av vägledare i sin resa mot egen försörjning i form av arbete eller vidare studier.

Inom projektet finns också öppna förskolor. För att ha förutsättningar att fortsätta att driva öppen förskola även efter projekttiden behöver finansiering säkras.

Kopplat till de prioriterade områdena finns kulturpedagoger och verksamhet från kulturskolan. Genom att lyfta och jobba med olika kulturuttryck och konstformer skapas möjligheter att uttrycka sig, bygga personliga nätverk, träna språk och få ytterligare en ingång till samhället. Verksamheten erbjuder möjligheter till engagemang och meningsfull fritid för hela familjen.

Biblioteken i områdena ger tillgång till och förmedlar information, bildning och kultur och är en demokratisk arena öppen för alla. De erbjuder en bred verksamhet för alla åldrar och arbetar med språk- och läsfrämjande aktiviteter utifrån behov och önskemål hos de som inte har svenska som modersmål. Biblioteket ger också möjlighet till möten mellan olika kulturer och bakgrunder och på så sätt främjar inkludering och ett livslångt lärande.

Idag saknas ett mötesplatsuppdrag för Mötesplats Årby, hos Kultur- och fritidsförvaltningen. Ung fritid och mötesplatser har i uppdrag att driva en öppen fritids- och ungdomsverksamhet för unga i området Årby med omnejd. Den öppna fritidsverksamheten för unga riktar sig från årskurs 6 tills att individen fyllt 20 år. Genom att fortsätta satsningen med vissa omprioriteringar ingår det att göra Mötesplats Årby till en plats för alla åldrar.

Trygghet och brottsförebyggande

Samtliga utvecklingsarbeten som finansierats via mandatperiodsprojektet är viktiga för det samlade trygghetsarbetet och har bidragit till positiva resultat och stärker Eskilstuna kommuns förmåga att möta dagens och morgondagens utmaningar på trygghetsområdet. Kort om respektive satsning:

Lovstöd: Fokus på avgiftsfria aktiviteter under skolkalenderns lovveckor. Lovstödet bidrar till att både kommunens egna verksamheter och föreningar har möjlighet att via ekonomiskt bidrag växla upp och erbjuda en bred programverksamhet. Lovstödet bidrar till att skapa meningsfull fritid, offentlig närvaro och stärkande av skyddsfaktorer i prioriterade stadsdelar och har viktiga synergier med det mobila samverkansteamet inom Trygga Unga och Mötesplatser med Jobbcentrum.

Trygga Unga: Satsningen ”Trygga unga” är en del av Eskilstuna kommuns långsiktiga arbete med trygghet och strategisk stadsdelsutveckling som har finansierats via mandatperiodsatsningen samt statsbidrag från Socialstyrelsen. Trygga unga syftar till att långsiktigt skapa förutsättningar för att motverka att barn och ungdomar hamnar i en kriminell livsstil och missbruk. Satsningen ska leda till ökade förutsättningar för ett gott liv med ökad känsla av tillit, framtidstro och delaktighet och ett minskat utanförskap hos Eskilstunas barn och ungdomar. Arbetet bedrivs i samverkan mellan kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen med utgångspunkt i SSPF samverkan (skola, socialtjänst, polis och fritid) på skolor under dagtid och mobilt, uppsökande på kvällstid med fokus på hela barnet, hela dagen, hela året.

Trygg och säker skola: Syftet är att skolorna ska få till ett systematiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Arbetet utgår från en kartläggning för att få en tydlig lägesbild hur det ser ut på skolan tillsammans med elever och personal. Det ingår även arbete med trygghetsbesiktning för att se över den fysiska miljön på skolan. Den samlade kartläggningen mynnar ut i en plan för vad som skulle behöva åtgärdas på kort och på lång sikt. Arbetet har påbörjats på Årbyskolan, Zetterbergsgymnasiet, Fristadsskolan och Skiftingehus. Arbetet leds av kommunledningskontoret i nära samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen på enhetsnivå.

Digitalisering

Arbetet med digitalisering fokuserar på att realisera Eskilstunas program för digital transformation och skapa goda förutsättningar för alla nämnders verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Under arbetets gång har utvecklingstakten inom kommunen ökat, flera verksamheter digitaliserar sina processer och förändrar sina arbetssätt. För att ta hand om det ökade behovet av digitalisering behöver flera saker fortsatt finnas på plats som en förutsättning för att Eskilstuna kommun ska kunna tillgodogöra sig nyttorna av digitalisering som en helhet.

Gemensamma arbetssätt från behovsanalys till utveckling och förvaltning inom kommunen behöver finnas på plats. Kommunövergripande processer som säkerställer behovsorienterad utveckling, som belyser hela livscykelkostnaden och stödjer såväl förändringsledning som nyttorealiserings när vi digitaliserar blir en förutsättning för att möta framtidens ökade krav från våra invånare och medborgare. För att kunna tillhandahålla stöd till de verksamheter som vill digitalisera behöver resurser med rätt kompetens finnas tillgängliga för dem som behöver den.

För att undvika suboptimering av Eskilstuna kommuns digitala infrastruktur behöver de kommungemensamma digitala förmågorna som vi delar mellan förvaltningar och bolag stärkas och utvecklas i takt med att behoven ökar. Det innebär också att kommunen behöver bibehålla sin förmåga att centralt arbeta med att tillgodose kommungemensamma behov inom digitaliseringsområdet.

Samtidigt som behoven av utveckling ökar finns det begränsning för hur mycket Eskilstuna kommun kan göra samtidigt. Begränsningar i form av tid, resurser och kompetens som behövs när vi ska digitalisera ställer krav på bättre förmåga till att göra gemensamma prioriteringar.

Satsning inom idrott och föreningsliv

För att fullgöra satsningar inom innevarande mandatperiods prioriterade områden för idrott och föreningsliv med målsättningen att alla barn och unga ska ha kontakt med föreningslivet avsätts medel om 2 miljoner kronor år 2024 för att utökas till 4 miljoner kronor år 2025. Fördelning av medel per nämnd hanteras i årsplan 2024.

Majoriteten avser att stoppa de aviserade neddragningarna inom idrott och föreningsliv riktat till barn och unga för att säkerställa en hög tillgänglighet.

Överförmyndarnämnden

Med anledning av de allvarliga brister som Länsstyrelsen Stockholm och kommunrevisionen påvisar inom Eskilstuna och Strängnäs gemensamma överförmyndarverksamhet, varav flertalet är återkommande brister över lång tid, anser kommunstyrelsen att frågan om gemensam överförmyndarverksamhet ska utredas särskilt. I utredningen ska olika alternativ prövas och analyseras utifrån fördelar och risker.

Följande alternativ ska utredas:

- en fortsatt gemensam verksamhet med Strängnäs kommun,
- överförmyndarverksamhet i egen regi i Eskilstuna kommun,
- en gemensam överförmyndarnämnd med annan närliggande kommun.

Eskilstuna kommuns preliminära investeringsbudget 2024–2028

Kommunens preliminära investeringsbudget avseende anläggningar och lokaler uppgår till 1 078 miljoner kronor 2024 och 4 962 miljoner kronor för perioden 2024–2028. Investeringar i verksamhetslokaler utgör merparten av investeringarna, 610 miljoner 2024 och 3 330 miljoner för perioden 2024–2028. Övriga investeringar avser gator och vägar, kultur- och fritidsinvesteringar samt investeringar i exploateringsområden och markköp. Utöver den budget avseende anläggningar och lokaler som beslutas av Kommunfullmäktige görs investeringar i inventarier om ungefär 80 miljoner kronor per år som beslutas av nämnderna.

Nivån är fortsatt hög och beror främst på ett stort behov av verksamhetslokaler delvis kopplat till kommunens demografi men framför allt kopplat till ersättning av äldre lokaler som inte längre fyller sin funktion. Flera investeringar har också förskjutits från tidigare årsbudgetar vilket skapat ett uppdämt behov. Trots att behovet totalt sett minskar i vissa fall, till exempel inom förskolan, sker det en viss nybyggnation i geografiska områden som växer.

Ekonomiska konsekvenser

Självfinansieringsgraden, det vill säga den del som finansieras med egna medel, för 2024 beräknas bli 34 procent. För perioden 2024–2027 är självfinansieringsgraden 50 procent, vilket är i linje med kommunens mål för mandatperioden. Trots att målet för perioden uppnås ökar låneskulden med 2,1 miljarder till följd av investeringarna. Kommunen är inne i en period av tunga investeringar eftersom en stor del beståndet börjar bli föråldrat och självfinansieringsmålet har därför tillfälligt sänkts. Långsiktigt behöver kommunen ha en betydligt högre självfinansieringsgrad än 50 procent för att inte öka skuldsättningsgraden för mycket. En hög skuld ger en högre känslighet för ränteförändringar och ökar risken i kommunens ekonomi.

Investeringarna påverkar kommunens driftbudget genom avskrivningar, ränta och driftkostnader över en lång tid framåt. Nybyggnation till följd av att staden växer ger i regel en dyrare driftskonsekvens än befintligt bestånd vilket är en ansträngning för nämndernas ekonomi men det är framför allt ersättningsbyggnation eller större renoveringar, där volymen inte ökar, som slår hårt eftersom ingen ytterligare kompensation tillkommer med nuvarande ersättningsmodell. Totalt beräknas kapitalkostnaderna öka med drygt 200 miljoner per år 2028 till följd av de budgeterade investeringarna, vilket kommer att tränga undan verksamhet. Det är därför viktigt att kommunen prioriterar bland investeringar. En del i detta är att nogsamt följa befolkningsutvecklingen samt att löpande uppdatera lokalförsörjningsplanen och anpassa byggnationen efter behoven.

Grundskolenämnden, förskolenämnden och gymnasienämnden ges i uppdrag att se över sitt lokalbehov, dels utifrån den nya befolkningsprognosen, dels utifrån det bedömda behovet av överkapacitet för att klara närhetsprincip och det fria skolvalet.

Kommunledningskontoret ges i uppdrag att uppdatera lokalförsörjningsplanerna och att skapa en bättre matchning mellan kapaciteten och det behov som lyfts från facknämnderna för att undvika att kommunen bygger på sig överkapacitet. Inför beslut om Årsplan 2024 behöver en uppdaterad behovsanalys respektive lokalförsörjningsplan finnas tillgängliga.

Grundprincipen är att nämnderna ska klara sina driftkonsekvenser från investeringar inom befintlig ram. Flera nämnder har äskat om kompensation. Då tyngdpunkten i budgetprocessen ligger under hösten och ramar till nämnder fastställs i Årsplan 2024 hanteras även beslut om kompensation i samband med detta.

Tabell: Preliminär investeringsbudget för anläggningar, lokaler och exploateringsverksamhet 2024–2028 (mkr)

	2024	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	610	909	769	331	711
- Verksamhetsfastigheter	610	909	769	331	711
- varav förskoleverksamhet	51	133	61	0	78
- varav grundskoleverksamhet	35	179	173	54	495
- varav gymnasieverksamhet	50	0	0	0	0
- varav gemensamt skolverksamhet	152	127	47	35	35
- varav vård och omsorgsverksamhet	84	301	409	163	24
- varav övriga fastigheter och lokaler	288	369	239	79	79
- varav förskjutning projekt	-50	-200	-160	0	0
Kultur och fritidsnämnden	77	47	49	10	16
Miljö- och räddningstjänstnämnden	5	10	0	6	8
Stadsbyggnadsnämnden	68	94	89	78	130
- varav kommunala	68	62	89	78	130
- varav medfinansiering till statlig infrastruktur	0	33	0	0	0
Torshälla stads nämnd	36	9	19	37	70
Summa nämndernas investeringar	795	1 068	926	461	935
KS Exploaterings- och markverksamhet	283	229	116	75	75
Summa investeringar totalt	1 078	1 297	1 042	536	1 010

Verksamhetsfastigheter

Investeringar i verksamhetsfastigheter ligger under kommunstyrelsen. Facknämnderna hyr sedan in lokalerna.

Förskola

Investeringar i förskola är budgeterade med 51 miljoner för år 2024 och 323 miljoner för perioden 2024 - 2028 varav kök 61 miljoner. Antalet barn i förskoleålder är minskande och fortsätter minska de kommande åren enligt befolkningsprognosen. Arbetet är inriktat på att anpassa kapaciteten till det minskande behovet, främst genom att lämna externa inhyrningar, samt att förbereda byggbar mark för framtida behov. Det finns ett stort behov av att ersätta förskolor byggda på 60- och 70-talet. Vissa äldre förskolor i bostadsområden som på sikt bedöms växa ersätts med större förskolor då det är mer kostnadseffektivt, vilket tillfälligt kan leda till överkapacitet lokalt.

Några av de planerade byggnationerna:

- Fogdegatans förskola rivs och ersätts med en ny förskola, på samma plats med en utökning från 80 till 160 platser. Byggnationen är pågående.
- I Hällberga byggs en ny förskola som ersätter två mindre förskolor som är uttjänta.
- Tegelvikens förskola planerar att lämna lokaler (40 platser) i skolan och flytta in i en ny förskola med 120 platser under perioden. Här ses ett växande behov i och med kommande byggnation. Projektet redovisas nedan under ”Gemensamt”

- Kommunfastigheter bygger bostäder samt två nya förskolor, en kallad Eskilshem, med 80 platser vid parkeringen vid Slottsskolan och en i kv Nougaten med 80 platser i Munktellområdet, som beräknas stå färdiga under perioden.

Grundskola

Investeringar i grundskola är budgeterat med 35 miljoner för år 2024 och med 936 miljoner för perioden 2024 – 2028 varav kök 42 miljoner. Grundskolan har idag ett behov av platser då det finns ungefär 1 100 elever i tillfälliga lokaler. Dessutom börjar en stor del av beståndet bli föråldrat och kommer att behöva renoveras framöver. Flera byggnationer är pågående och när de står klara kommer en stor del de temporära platserna att kunna tas bort. Lokalförsörjningsplanen pekar på ett stort överskott av platser 2028 och här behöver ett arbete göras för att bättre matcha kapaciteten mot behovet så att kommunen inte får en för stor överkapacitet.

Några av de planerade byggnationerna:

- Fristadsskolan byggs om för att kunna ersätta paviljongerna på St Eskil. Det är på väg att startas.
- Munktellskolan som byggs i två etapper med plats för ca 900 nya elever är startad med etapp 1 och planeras för en etapp 2 med ca 350 elever.
- Kjula skola får en ny skolbyggnad som ersätter en paviljongbyggnad och en uttjänt byggnad.
- I Mesta planeras för en ny skola. Det är ännu inte bestämt exakt var skolan kommer att ligga och om den kommer att genomföras i en eller två etapper.

Gymnasiet

Investeringar i gymnasieskola är budgeterat med 50 miljoner för år 2024. Gymnasiet har ett överskott av platser där arbete pågår för att anpassa kapaciteten till behovet. Inom gymnasiet planeras för idrottshall som främst är avsedd för Zetterbergsgymnasiet men som också ska kunna nyttjas av Rinmangymnasiet och Rekarne-gymnasiet. På Rekarne-gymnasiet pågår en ombyggnad i skolan för den nya profilen Idrott och Hälsa.

Gemensamt för förskola, grundskola och gymnasium

Investeringar gemensamt för förskola, grundskola och gymnasium är budgeterat med 152 miljoner för år 2024 och med 396 miljoner för perioden 2024 – 2028. På Fristadsskolans tre fastigheter pågår byggnation som innebär investeringar gemensamt för grundskolan och gymnasiet där huvuddelen ligger på grundskolan. Även en ny idrottshall planeras på Tegelviken. Vidare finns medel avsatta för verksamhets- och säkerhetsanpassningar att användas för förskola, grundskola och gymnasium.

Vård- och omsorg

Investeringar för äldreboenden och gruppboenden är budgeterat med 84 miljoner för år 2024 och med 981 miljoner för perioden 2024 - 2028. Nämnden uppger att behovet av platser på vård- och omsorgsboende ökar med omkring 20 per år

samtidigt som viss ersättningsbyggnation också behöver ske. Två boenden ska vara klara 2026 och ytterligare ett 2027. Prognosen innebär att ett äldreboende behöver byggas vartannat år de kommande åren.

Förvaltningen uppger att behovet av plats på gruppboende ökar med 10 platser per år, vilket innebär ett nytt boende per år samtidigt som flera boenden tidigare blivit förskjutna. Åtta boenden planeras stå klara till och med 2026.

Övriga fastighetsinvesteringar

Övriga fastighetsinvesteringar är budgeterat med 288 miljoner för år 2024 och med 1 054 miljoner för perioden 2024 – 2028. Här ryms förutom återkommande raminvesteringar som exempelvis mindre ombyggnationer, säkerhet och tillgänglighet även renoveringar av utdömda kök för 34 miljoner samt en anläggning för produktion av kylda matlådor i Rekarneköket. De kylda matlådorna ska levereras till hemtjänsttagare. Under perioden planeras även för byggnation av en ytterligare räddningsstation för att minska utryckningstiderna till stadens södra delar samt en ombyggnad av Trumman där bland annat delar av den anpassade skolan, som idag är utspridda på flera skolor, är tänkt att inrymmas.

UPMEF är ett projekt som pågått under flera år som innebär att man i samband med upprustningar även vidtar energieffektiviserande åtgärder.

Investeringar i stadsmiljö

Stadsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 68 miljoner 2024 och 459 miljoner för perioden. Förutom återkommande investeringar som beläggningsarbeten pågår också ett utbyte av kommunens gatubelysning. Den befintliga belysningen, som börjar bli föråldrad, byts ut till energisnålare LED-belysning. Tillsammans med ett nytt system för styrning av belysningen förväntas det ge en betydande minskning av elförbrukningen. Vidare planeras under perioden bland annat för bryggor både i stadsparkens västra och östra del samt ett flertal insatser i Vilsta. I slutet av perioden ligger också satsningar på stadsdelsparker i Skiftinge och FLR-området (Fröslunda, Lagarsberg, Råbergstorp).

Kultur och fritid

Kultur och fritidsnämndens investeringar uppgår till 77 miljoner 2024 och 198 miljoner för perioden. Flera större investeringar påbörjas under 2024, bland annat en ny uppvärmd fotbollsplan på Balsta, en satsning på kulturlokaler samt gemensamhetsanläggningar vid Gröndal. Under perioden planeras också för en flytt av Fröslunda IP och en utveckling av Ekängens idrottsområde.

Torshälla stads nämnd

Torshälla stads nämnds investeringar uppgår till 36 miljoner 2024 och 170 miljoner för perioden. Förutom mindre återkommande investeringar planeras bland annat för en gång- och cykelväg vid Bjällerstavägen. Arbete med att rusta upp och utveckla Torsharg fortgår. Renovering av båtplatser i hamnen och båtbyggare i kanalen, som är en del av 700-årspresenten, har blivit förskjutet men

planeras genomföras 2024. I slutet av perioden planeras för ett bad vid Krusgårdsparken samt åtgärder i gästhamnen, vilket också är en del av 700-årspresenten.

Exploatering och markköp

Investeringar i exploateringsområden och inköp av strategisk mark ligger under kommunstyrelsen. Dessa investeringar belastar inte driften på samma sätt då de i regel finansierar sig själva genom framtida exploateringar.

Investeringar för exploatering och mark är budgeterat med 283 miljoner för år 2024 och med 778 miljoner för perioden 2024 – 2028.

Investeringar i exploateringsområden handlar i regel om utbyggnad av gatunät och andra allmänna anläggningar i nya områden. För 2024 finns 100 miljoner avsatt i budget för exploateringarnas investeringar. De största utbyggnaderna under perioden 2024 – 2028 är budgeterade för områdena Eskilstuna Logistikpark, Svista och ELP Norra.

För strategiska markköp, mindre mark- och fastighetsköp och bevarande av kulturmiljö är det budgeterat 183 miljoner för år 2024 och 399 miljoner för perioden 2024 – 2028. Beloppen är betydligt högre än normalt och beror på att kommunen behöver anskaffa mark för framtida exploateringar.

Bilaga

Eskilstuna kommuns preliminära investeringsbudget för anläggningar, lokaler och exploateringsverksamhet 2024–2028 enligt Socialdemokraternas och Moderaternas förslag.

Jimmy Jansson
Socialdemokraterna

Jari Puustinen
Moderaterna

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder och bolag
Kommunrevisionen

Bilaga. Eskilstuna kommuns preliminära investeringsbudget för anläggningar, lokaler och exploateringsverksamhet 2024-2028 enligt Socialdemokraternas och Moderaternas förslag

Kommunstyrelsen

<i>Fastigheter förskoleverksamhet</i>	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Hällberga ny, ersätter två, inkl kök	Plan	X		X	X	X		
Nougaten (beställs 2022), varav kök 4 mnkr	Leasing	X			X			
Backa, ny ersätter en, ink kök 15 mnkr	Plan	X			X	X		
Sundbyvägen ny, ersätter den gamla ink kök 15 mnkr	Plan	X						X
Pågående investeringar								
Eskilshem, leasing, varav kök 4 mnkr	Leasing	X		X				
Fogdegatans förskola - nybyggnad, inkl kök 8 mnkr	183202	X	X	X				
Summa Investering				51	133	61	0	78
- varav kök				12	19	15	0	15

<i>Fastigheter grundskoleverksamhet</i>	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Kjula, utbyggnad	183204	X	X		X	X		
Munktellskolan, Ny F-6 +7-9 etapp 2 ink kök 19 mnkr io gy	Plan	X	X		X	X	X	
idrottshall centralt	Plan	X				X	X	
Mesta Ny F-9 ink kök 23 mnkr	Plan	X						X
Björktorp, ombyggnation	Plan	X		X	X	X		
Pågående investeringar								
Munktellskolan, Ny F-6 +7-9 etapp 1 ink kök 7 mnkr	203203	X	X	X				
Summa Investering				35	179	173	54	495
- varav kök			7			19	23	

<i>Fastigheter gymnasieverksamhet</i>	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Pågående investeringar								
Idrottshall framtiden 1	233201	X	X	X				
Rekarne ombyggnation	213202	X	X	X				
Summa Investering				50	0	0	0	0

<i>Fastigheter skolverksamhet, gemensamt</i>	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Tegelviken ny förskola inkl kök 23 mnkr	203208	X		X	X	X		
Tegelviken idrottshall		X		X	X			
Tegelviken matsal med entre + angöring		X		X	X			
Verksamhets- och säkerhetsanpassningar inkl. utemiljö	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Fristadsskolan (Vildrosen + V.Folkskolan ombyggnation)	223201	X	X	X				
Summa Investering				152	127	47	35	35
- varav kök					23			

Fastigheter vård- och omsorgsverksamhet	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Kälby (planeras ersätta Snäckberget)	Plan	X		X	X			
Djursta	Plan	X			X	X		
Nytt gruppboende	Plan	X				X	X	
Nytt gruppboende	Plan	X					X	X
Valtomta	233401	X	X	X				
Nytt korttidsboende barn (Glömsta)	Plan	X		X	X	X		
Voob 2024 nr 2, egen regi, byggnationen leasas	223403	X			X	X		
Nytt boende Skogstorp (60 platser)	223404	X			X	X		
Lagersberg	Plan	X				X	X	
Verksamhetsanpassningar	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Spångagården, leasing samtliga etapper	193406	X	X					
Skogstorp, Backa 2:1	193402	X		X	X			
Vävle (Jäder-Sundby 2:33)	193401	X	X	X				
Samsjuklighet	213401	X	X	X				
Ekeby	223402	X	X	X				
Summa Investering				84	301	409	163	24
- varav kök								

Övriga fastigheter och lokaler	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Mindre ombyggnader	Ram			X	X	X	X	X
Säkerhet	Ram			X	X	X	X	X
Tillgänglighet	Ram			X	X	X	X	X
Solel	Ram			X	X	X	X	X
Storkök	Ram			X	X	X	X	X
Energi- och miljöåtgärder	Ram			X	X	X	X	X
Komponentutbyte	Ram			X	X	X	X	X
Laddstolpar	Ram			X	X	X	X	X
Räddningsstation syd inkl vätgas	Plan	X	X	X	X			
Reservkraft	214301	X	X	X	X	X	X	X
Batterilager isstadion		X	X	X				
Slagstaskolan, kök	Plan			X				
Rekarne, kök (projekt kyld matlåda)	Plan	X	X	X				
Hällby kök	Plan			X				
Lås och larm i Värjan	Plan	X	X	X				
Trumman	Plan	X		X	X	X		
Toaletter bortastå, Tunavallen		X		X				
Verksamhetsanpassning socialförvaltningen	Ram			X	X	X	X	X
Verksamhetsanpassning kök	Ram			X	X	X	X	X
Verksamhetsanpassning AVF	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
UPMEF II		X	X	X	X	X		
Summa investering				288	369	239	79	79
<i>- varav kök</i>				75	8	22	8	8
Förskjutning projekt				-50	-200	-160		
Summa fastighets- och exploateringsenheten				610	909	769	331	711

Kultur- och fritidsnämnden

Benämning	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Ny fotbollsplan Balsta (uppvärmd)	233506	X		X				
Årby ersätta vattenskadat omklädningsrum	243502	X		X				
Allaktivitetsplats Fröslunda Sturehöjden FLR	243503	X		X				
Utveckling kulturlokaler	243504	X		X	X			
Gröndal fastighetsdelning och gemensamhetsanläggning	233504	X		X	X			
Flytt av Fröslunda IP och Lagersbergs konstgräs	Plan	X			X	X		
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X	X
Ekängens idrottsområde etapp 1	213503	X			X			
Ekängens idrottsområde etapp 2	223503	X				X	X	
Föreningsbyggnad Vilsta friluftsområde	233502	X						X
Ridhusanläggningar	Plan	X			X			
Allaktivitetsplats	Plan	X				X		
Gästhamnsbrygga Sundbyholm renovering	Plan	X			X			
Renovering bryggor och infart Bosöknabadet	Plan	X				X		
Förstudie bryggor kanotled	Plan	X				X		
Bryggor kanotled	Plan	X					X	
Ny friidrottsmatta i Munktell (Löparbanor och inneplan)	Plan	X			X			
Åtgärder Stiga, högtalarsystem och belysning	Plan	X			X			
Utredning renovering konstverket globen	Plan	X				X		
Anpassning av lokaler för dansverksamhet	193501	X		X				
Tunavallens utvecklingsplan	203505	X		X				
Ekängens utvecklingsplan	203507	X		X				
Idrottens infrastruktur byte av konstgräs	213501	X	X	X	X			
Förbättringar i friluftsområden, friluftslivsplan	223501	X		X				
Fortsatt utveckling Vilsta	223502	X		X				
Sorteringsmaskin biblioteket	223504	X		X				
Allaktivitetsplats, nya underlag till "kulanplaner"	233501	X		X				
Belysning Fröslunda IP och del av FLR	233505	X		X				
Eskilstuna motorsportcenter	233508	X		X				
Eskilstuna motorsportcenter - VA Gröndal SMK	233503	X		X				
Summa Investering				77	47	49	10	16

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Benämning	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Övningsanordningar	241901	X	X	X				
Brandstation syd , inventarier	Plan	X			X			
Brandstation syd, bemanning	Plan	X						
Brandfordon	Plan	X		X				
Brandfordon	Plan	X			X			
Brandfordon	Plan	X					X	
Brandfordon	Plan	X						X
Pågående investeringar								
Brandfordon	231901	X	X					
Summa Investering				5	10	0	6	8

Stadsbyggnadsnämnden

Benämning	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom					
			2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X	X
Utbyte belysning	Ram	X		X	X	X	X	X
Beläggningsarbeten	Ram	X		X	X	X	X	X
Mindre projektinvesteringar 2024	241001	X		X				
Mindre projektinvesteringar 2025	Plan				X			
Mindre projektinvesteringar 2026	Plan					X		
Stadsparken, bryggor västra	241002						X	
Vilsta entrétorg m.m.	241003	X		X				
Sturegatan	241004	X		X				
Stadsparken, bryggor östra	Plan	X		X				
Strömsholmen	Plan				X			
Vilsta lekplats, belysning m.m.	Plan				X			
Kungsplan	Plan				X			
Omdragning vilstastigen m.m.	Plan					X	X	
Våtmark klippberget	Plan					X		
Invallning Eskilstunaån	Plan					X		
Stadsdelspark, FLR-området	Plan					X		
Måttjohanssons väg/Gapsundins väg	Plan					X	X	X
Skiftinge stadsdelspark och torg	Plan						X	
Kungsgatan delen Tullgatan-Ståhlbergsvägen	Plan							X
Shared space, Nygatan	Plan							X
Kloster kyrkopark	Plan							X
Gc Folkesta-Dalby	Plan							X
Gc Brunnsta inkl. bor över ån	Plan							X
Pågående investeringar								X
BM-stråket, Kapellbacken	191006							
Renovering kaj, Köpmangatan	221002	5	0,5	4,5				
Summa Investering				68	62	89	78	130
Väg 53, genomfart Eskilstuna				X	X	X	X	X
Gc Hällby-Kvicksund		X	X		X			
Summa medfinansiering statlig infrastruktur				0	33	0	0	0
Summa total				68	94	89	78	130

Torshälla stads nämnd

Benämning	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X	X
Mindre projektinvesteringar 2024	Ram	X		X				
Mindre projektinvesteringar 2025	Plan				X			
Mindre projektinvesteringar 2026	Plan					X		
Mindre projektinvesteringar 2027	Plan						X	
Gc och belysning, Bjällerstavägen	242102	X		X				
Bad, Krusgårdsparken	Plan						X	
Bro, gästhamn och båtplats	Plan							X
Östra Torget	Plan							X
Pågående investeringar								
Båtplatser, Hamnen	212103	X	X	X				
Torshargs IP	212102	X	X	X				
Bryggor Mälarmälarbadet	202101	X	X	X				
Septitank och bryggor Mälarmälarbadet	182103	X	X	X				
Båtbryggor 2023		X		X				
Summa Investering				36	9	19	37	70

Kommunstyrelsen Exploaterings- och markinvesteringar

Benämning	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom 2023-12-31	2024	2025	2026	2027	2028
Exploatering	Ram	X		X	X	X	X	X
Strategiska markköp	Ram			X	X			
Mindre mark- och fastighetsköp	Ram	X		X	X	X	X	X
Dagvattenprojekt	234601	X	X	X				
Pågående investeringar								
Bevarande av kulturmiljö Munktellstaden/Nötknäpparen	Plan	X		X	X			
Summa investering				283	229	116	75	75
Summa investeringar och medfinansiering till statlig infrastruktur				795	1 068	926	461	935
Summa Exploaterings- och markinvesteringar				283	229	116	75	75
Summa total				1 078	1 297	1 042	536	1 010
- varav kök				126	164	102	31	86
- varav pågående				423	90	10	0	0
- varav leasing				36	165	121	0	0